Nr. 3—4 PAŹDZIERNIK — LISTOPAD 1937

GORZELNICTWO i PRZEMYSŁ FERMENTACYJNY

CZASOPISMO
POŚWIĘCONE SPRAWOM PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH PRZEMYSŁU FERMENTACYJNEGO

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU GORZELNICZEGO I FERMENTACYJNEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ze Zgromadzenia Założycieli

Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej

W dniu 31 października r. b. o godz. 13-ej pp. w Sali Handlowców w Warszawie, przy ul. Siennej 16, odbyło się Zgromadzenie Założycieli Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

W zebraniu przewodniczył Kolega Henryk Temeriusz powołany przez aklamację.

Na wspomnianym Zebraniu został wybrany jednogłośnie Zarząd z Kolegów: Adolfa Koyera, Henryka Temeriusza, Jerzego Wolskiego, Edmunda Kopińskiego i Juliana Piotrowskiego, który postanowił przyjąć chwilowo mandaty do II-go Walnego Zebrania Członków nowo założonej Organizacji, które odbędzie się w miesiącu czerwcu—lipcu 1938 roku.

Jednocześnie uchwalono podać do publicznej wiadomości następujące opłaty z tytułu obowiązków członka Związku: wpisowe jednorazowo zł. 10, składka miesięczna zł. 2.50 wraz z prenumeratą miesięcznika „Gorzelnictwo i Przemysł Fermentacyjny”.

Z I-go POSIEDZENIA ZARZĄDU ZWIĄZKU
w dniu 31 października 1937 r.

Bezpośrednio po zebraniu założycieli, zebrał się Zarząd Związku, który ukonstytuował się, jak następuje:

Adolf Koyer — Prezes,
Henryk Temeriusz — wice Prezes,
Julian Piotrowski — wice Prezes,
Jerzy Wolski — Sekretarz Generalny,
Edmund Kopiński — Członek Zarządu.

Zarząd Związku postanowił zamieścić w organie związkowym „Gorzelnictwo i Przemysł Fermentacyjny" odezwę do Kolegów Gorzelników od Zarządu Głównego w sprawie publicznego stwierdzenia o jego tymczasowości.

Postanowiono powołać do życia Komisję balotującą, której zadaniem będzie rozpatrywanie deklaracji zgłaszających się kandydatów.

W skład Komisji balotującej weszli: Prezes Adolf Koyer, wice Prezes Julian Piotrowski i Sekretarz Generalny Jerzy Wolski.

Po omówieniu szeregu spraw bieżących zebranie o godz. 15-ej zamknięto.

Sekretarz Generalny
(—) Jerzy Wolski

Prezes
(—) Adolf Koyer

* * *

Koledzy! Z chwilą ukonstytuowania się Zarządu Głównego Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczyna się właściwa praca Związkowa, mająca na celu jaknajszerszą opiekę wszystkich pracowników przemysłu gorzelniczego.

Koledzy! I-szy etap tej pracy to zwołanie Walnego Zjazdu wszystkich Kolegów Gorzelników w roku przyszłym z hasłem naczelnym: „Nic o Was — bez Was!".

Koledzy!!! Po tej wielkiej manifestacji koleżeństwa, solidarności, po tym publicznym wystąpieniu i pokazaniu, że idziemy wszyscy w zwartych, karnych i zdyscyplinowanych szeregach, niewątpliwie nastąpi realna poprawa na odcinku pracowniczym przemysłu gorzelniczego.

Redakcja Czasopisma
„Gorzelnictwo i Przemysł Fermentacyjny"

OD ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Koledzy! Wierząc w skuteczność działalności związkowej, mając zaufanie do ogółu Kolegów, a pragnąc w miarę swych sił i możliwości służyć wielkiej sprawie obrony wartości materialnych i duchowych wszystkich pracowników umysłowych przemysłu gorzelniczego i fermentacyjnego, oświadczamy publicznie co następuje:

1) wybrani jako Zarząd Główny przez Zebranie Organizatorów w dniu 31 października 1937 r., uważamy nasze mandaty jako tymczasowe, składając je w ręce przyszłego II Walnego Zgromadzenia Członków w okresie między miesiącem czerwcem a lipcem roku 1938;

2) w ten sposób pragniemy jasno, wyraźnie i bez niedomówień, publicznym oświadczeniem stwierdzić, że obce nam są wszelkie tarcia i rozgrywki personalne;

3) pragniemy wciągnąć do naszych szeregów, do naszego Związku wszystkich pracowników przemysłu gorzelniczego, a tak ujmując pracę związkową, stwierdzamy, że tylko ogół gorzelniczy może decydować o swych władzach, bowiem tenże tylko ogół, winien decydować o losie pracownika umysłowego gorzelni.

Koledzy! Mandaty przez nas piastowane są w Waszych rękach, o losie Waszym, o Waszym bycie materialnym, warunkach pracy i płacy Wy! i jeszcze raz Wy! tylko decydować możecie.

Koledzy! Publicznie oświadczamy: mandaty nasze uważamy za tymczasowe, w ręce ogółu Kolegów Członków w miesiącu czerwcu — lipcu roku 1938 złożymy.

Koledzy! Niech żyje nowy Związek!!!

Koledzy! Niech wróci wiara i zaufanie do naszych szeregów!!!

Koledzy! Nic o Was — bez Was!!

Adolf Koyer, Henryk Temeriusz,
Julian Piotrowski, Jerzy Wolski,
Edmund Kopiński

ODPIS.

MINISTERSTWO OPIEKI SPOŁECZNEJ
GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY
NR. PIN. 27 (W-WA-7).

Warszawa, dnia 20 września 1937 r

ZAŚWIADCZENIE.

Główny Inspektor Pracy zaświadcza, że „Polski Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej" z siedzibą w Warszawie został wpisany do rejestru związków zawodowych Głównego Inspektora Pracy pod Nr. 752, stosownie do przepisów dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych z dn. 8 lutego 1919 r. (Dz. Praw. P. P. Nr. 15, poz. 209).

Pieczęć:
Główny Inspektor Pracy

Główny Inspektor Pracy
(—) M. Klott

Uwaga: W razie zmiany nazwy, rozwiązania lub likwidacji związku, zaświadczenie niniejsze winno być zwrócone Głównemu Inspektorowi Pracy.

STATUT

Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej

1. Nazwa, teren działalności i siedziba Związku.

Par. 1. Związek nosi nazwę: Polski Związek Zawodowy Pracowników Umysłowych Przemysłu Gorzelniczego i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Par. 2. Związek jest organizacją bezpartyjną. Działalność Związku rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Na obszarze tym Związek uprawniony jest do otwierania oddziałów.

Par. 3. Siedzibą prawną Związku jest m. st. Warszawa, w której Zarząd Związku urzęduje.

2. Zadania i formy działalności Związku.

Par. 4. Związek ma na celu działalność w zakresie zawodowym i społeczno-kulturalnym z wyłączeniem działalności politycznej. W szczególności działalność Związku zmierza do:

a) obrony interesów ekonomicznych i kulturalnych członków,

b) udzielania pomocy członkom i ich rodzinom,
c) podnoszenia poziomu zawodowego i etycznego członków.

Par. 5. Powyższe cele realizowane są z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa przez:

a) regulowanie stosunku z pracodawcami zarówno w sprawach zbiorowych, jak i poszczególnych członków oraz interweniowanie we wszystkich kwestiach, wyłaniających się ze stosunku służbowego członków wobec władz, instytucyj, pracodawców i innych osób;
b) udzielanie pomocy prawnej i zawodowej członkom,
c) tworzenie specjalnych funduszów w celu udzielania pomocy członkom i ich rodzinom,
d) organizowanie na podstawie oddzielnie zatwierdzonych statutów kas samopomocy i przezorności, prowadzenie pośrednictwa pracy dla członków,
e) wydawanie czasopisma związkowego, pogłębienie wiedzy fachowej i ogólnej członków, podnoszenie poziomu etycznego i obywatelskiego,
f) współpracę z innymi organizacjami zawodowymi o pokrewnych celach.

3. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

Par. 6. Członkami Związku mogą być pełnoletni pracownicy umysłowi, zatrudnieni najemnie na podstawie umowy o pracę w zakładach przemysłu gorzelniczego i fermentacyjnego. Członków przyjmuje Zarząd Związku na podstawie pisemnych deklaracyj kandydata i opinii popierającej dwóch członków

Par. 7. Każdy członek ma prawo:

a) udziału w walnych zgromadzeniach Związku i jego oddziałów,
b) wyboru i wybieralności na walnych zgromadzeniach Związku i jego oddziałów,
c) korzystania z pomocy i urządzeń Związku w zakresie statutu i obowiązujących przepisów prawnych.

Par. 8. Każdy członek Związku ma obowiązek:

a) ścisłego przestrzegania przepisów statutu oraz uchwał i zarządzeń władz Związku, w szczególności regularnego płacenia składek,
b) przestrzegania zasad etyki koleżeńskiej, wstrzymywania się od wszelkich działań i poczynań, szkodliwych dla Związku, ogółu członków i poszczególnych członków, przyczyniania się w ramach posiadanych możliwości do rozwoju Związku oraz sumiennego wykonywania powierzonych czynności.

Par. 9. Wykreślenie z listy członków następuje:

a) na własne żądanie członka, zgłoszone na piśmie,
b) w razie niezapłacenia składki członkowskiej za okres pełnych trzech miesięcy,
c) na podstawie orzeczenia Związkowego Sądu Koleżeńskiego.

Wykreślenie członka stwierdza uchwała Zarządu Związku.

Par. 10. Członkowie Związku płacą przy przystąpieniu do Związku wpisowe oraz co miesiąc stałe składki członkowskie. Wysokość wpisowego i składek oznacza walne zgromadzenie członków Związku.

Szczególnie zasłużone wobec Związku osoby Walne Zgromadzenie Członków na wniosek Zarządu mianować może członkami honorowymi.

4. Oddziały.

Par. 11. W miejscowościach, w których liczba członków osiągnęła cyfrę dziesięciu może być powołany do życia oddział Związku, o ile Zarząd Związku uzna potrzebę otwarcia oddziału.

Par. 12. Do zadań oddziału należy:
a) wykonywanie uchwał i zleceń Zarządu na terenie oddziału,
b) pośrednictwo między oddziałem i władzami Związku,
c) inkasowanie składek członkowskich od członków oddziału i przekazywanie ich Zarządowi Związku,
d) udzielanie pomocy prawnej i materialnej członkom oddziału.

Par. 13. Dla wykonania powyższych celów walne zgromadzenie członków oddziału wybiera corocznie przewodniczącego oddziału i jego zastępcę.

5. Władze Związku.

Par. 14. Władzami Związku są:
a) Walne Zgromadzenie Członków,
b) Zarząd Związku,
c) Komisja Rewizyjna,
d) Związkowy Sąd Koleżeński.

6. Walne Zgromadzenie Członków.

Par. 15. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Członków należy:
a) rozpoznawanie sprawozdań Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie pokwitowań z dokonanych przez powyższe organy czynności,
b) uchwalanie preliminarzy budżetowych oraz ustalanie wysokości wpisowego i składek członkowskich,
c) wybór Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Związkowego Sądu Koleżeńskiego,
d) odwoływanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
e) rozporządzanie majątkiem Związku i decydowanie o zaciąganiu zobowiązań, o ile zobowiązania te nie wynikają ze zwykłego zarządu i z preliminarza budżetowego,
f) uchwalanie regulaminów dla poszczególnych sekcyj Związku, zmiana statutów i regulaminów,
g) decyzje w sprawie rozwiązania i likwidacji Związku.

Par. 16. W walnych zgromadzeniach uczestniczą członkowie oddziałów bądź osobiście, bądź przez osoby upełnomocnione.

Par. 17. Walne Zgromadzenia Członków są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków zwołuje Zarząd raz na dwa lata w terminie do dnia 1 sierpnia.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia odbywają się na żądanie: 1) Zarządu, 2) Komisji Rewizyjnej, 3) jednej czwartej ogółu członków.

Walne Zgromadzenia zwyczajne i nadzwyczajne, uprawnione są do pobierania prawomocnych uchwał bez względu na liczbę obecnych członków, o ile zwołane są przynajmniej na dni 28 przed terminem zgromadzenia listami poleconymi, rozesłanymi do wszystkich członków według wskazanych przez członków tych w deklaracjach o przystąpieniu do Związku adresów, względnie o ile zawiadomienie o walnym zgromadzeniu ukazało się w dostarczanym członkom organie Związku w terminie wyżej podanym przed datą walnego zgromadzenia.

Par. 18. Walne Zgromadzenie członków zagaja przewodniczący Zarządu lub jego zastępca, przewodniczy zaś osoba, wybrana przez zgromadzenie.

Przebieg obrad winien być uwidoczniony w protokóle, który prowadzi wybrany przez zgromadzenie sekretarz. Przewodniczącym zgromadzenia nie może być członek zarządu i komisji rewizyjnej. Poza tym obrady prowadzone są według regulaminu, uchwalonego przez walne zgromadzenie.

Par. 19. Przedmiotem obrad Walnego Zgromadzenia Członków są sprawy, zamieszczone na porządku dziennym obrad Zgromadzenia.

Wnioski na walne zgromadzenie winny być zgłaszane przez członków do Zarządu przynajmniej na dni czternaście przed datą zgromadzenia. Wnioski nagłe rozpoznawane będą, o ile za rozpoznaniem wypowie się większość zgromadzonych.

Głosowanie odbywa się jawnie. Jednak na żądanie jednej dziesiątej zgromadzonych oraz w wypadkach głosowania nad usunięciem władz Związku głosowanie odbywa się tajnie.

W głosowaniu nad zatwierdzeniem sprawozdań i rachunków Zarządu nie mogą brać udziału członkowie Zarządu.

Uchwały zapadają większością głosów obecnych. Przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Uchwały w przedmiocie zmiany statutu Związku wymagają większości dwóch trzecich głosów obecnych na walnym Zgromadzeniu członków.

7. Zarząd Związku.

Par. 20. Zarząd Związku składa się z pięciu osób, wybranych przez Walne Zgromadzenie Członków. Przy wyborach do Zarządu Walne Zgromadzenie wybiera jednocześnie trzech zastępców; w razie ustąpienia członka Zarządu wchodzi do Zarządu jako członek zastępca, który przy głosowaniu otrzymał największą ilość głosów. Zastępca pełni swe czynności do upływu terminu, na który był wybrany zastępowany przez niego członek Zarządu.

Kadencja Zarządu trwa 2 lata.

Par. 21. Do kompetencji Zarządu należy:

a) ogólne kierownictwo Związku w ramach statutu i uchwał Walnego Zgromadzenia,

b) zastępowanie Związku we wszelkich sprawach wobec władz administracyjnych, sądowych, instytucyj i osób prywatnych,

c) zastępowanie Związku w sprawach ogółu zrzeszonych względnie zastępowanie poszczególnych członków oraz obrona ich interesów zawodowych, kulturalnych i społecznych,

d) zarządzanie majątkiem Związku w ramach czynności zarządu oraz rozporządzanie na podstawie uchwał walnego zgromadzenia członków,

e) zawieranie wszelkich umów i zeznawanie aktów,

f) prowadzenie wszelkich spraw Związku. księgowości i kasowości.,

g) wykonywanie wszelkich uchwał walnego zgromadzenia członków,

h) przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu Członków sprawozdań rocznych i okresowych, preliminarzy budżetowych oraz przygotowywanie wniosków i regulaminów,

i) prowadzenie organu związkowego i sekcji pośrednictwa pracy.

Par. 22. Zarząd Związku wybiera z pośród siebie prezesa, wiceprezesa i sekretarza jeneralnego.

Zebrania Zarządu zwołuje prezes lub wiceprezes przynajmniej raz jeden w miesiącu. Zebranie Zarządu winno się odbyć również i na żądanie dwóch członków Zarządu.

Dla ważności uchwał Zarządu konieczna jest obecność prezesa lub wiceprezesa i przynajmniej dwóch członków.

Decyzje Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos prezesa lub wiceprezesa, o ile prezes jest nieobecny.

Par. 23. Prezes lub wiceprezes zarządu łącznie z jednym członkiem zarządu zastępuje Związek we wszelkich czynnościach prawnych wobec władz, urzędów, sądów, instytucyj i osób prywatnych.

Wszelkie dokumenty, umowy i zobowiązania, nie wyłączając aktów notarialnych i hipotecznych podpisuje w imieniu Związku pod jego pieczęcią prezes lub wiceprezes łącznie z jednym z członków Zarządu.

Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, podpisuje prezes lub wiceprezes. Pokwitowania z odbioru przesyłek pieniężnych, poleconych i wartościowych, z odbioru towarów i pieniędzy w drodze bezpośredniej podpisuje prezes, wiceprezes lub sekretarz jeneralny.

8. Komisja Rewizyjna.

Par. 24. Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków, wybieranych przez walne zgromadzenie członków na okres do następnego walnego zgromadzenia. Prócz członków Komisji Walne Zgromadzenie wybiera również i trzech zastępców. W razie ustąpienia któregokolwiek członka Komisji, na miejsce jego wchodzi zastępca, który otrzymał przy głosowaniu największą ilość głosów.

Do Komisji Rewizyjnej nie mogą być wybierani członkowie Zarządu.

Par. 25. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

a) sprawdzanie rachunkowości i kasowości Związku, ilekroć uzna to za stosowne, przynajmniej jednak raz do roku,

b) rozpatrywanie, sprawdzanie i ocena rocznego sprawozdania rachunkowego, kasowego, bilansu oraz preliminarzy budżetowych,

c) składanie sprawozdań Walnemu Zgromadzeniu Członków oraz zgłaszanie wniosków w sprawie udzielania pokwitowania Zarządowi Związku względnie wyrażenia votum nieufności.

Par. 26. Komisja Rewizyjna niezwłocznie po wyborach wybiera z pośród siebie przewodniczącego, który kieruje jej pracami. Dla ważności uchwał Komisji wymagana jest obecność wszystkich członków.

9. Związkowy Sąd Koleżeński.

Par. 27. Związkowy Sąd Koleżeński składa się z 3 członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie Członków. Poza tym winni być wybrani trzej zastępcy; zastępca bierze udział w posiedzeniach Sądu Koleżeńskiego w razie niemożności przybycia członka Sądu oraz, gdy ma być rozpoznawana sprawa, w której członek Sądu ze względu na ewentualne zainteresowanie nie może brać udziału.

Kadencja Związkowego Sądu Koleżeńskiego trwa 2 lata. Związkowy Sąd Koleżeński natychmiast po wyborze obiera z pośród siebie przewodniczącego, który kieruje jego pracami.

Do Związkowego Sądu Koleżeńskiego nie mogą być wybierani członkowie Zarządu.

Par. 28. Związkowy Sąd Koleżeński orzeka w sprawach:

a) o wykroczenia członków przeciwko postanowieniom statutu,

b) o wykroczenia członków przeciwko etyce zawodowej i koleżeńskiej.

Stronami w sprawach rozpoznawanych przez Związkowy Sąd Koleżeński są bądź członkowie, bądź członkowie z jednej strony i władze Związku z drugiej strony.

Par. 29. Orzeczenia Związkowego Sądu Koleżeńskiego są ostateczne; w wypadkach jednak, gdy Sąd Koleżeński orzekł wykluczenie członka ze Związku, oskarżonemu przysługuje prawo odwołania się do najbliższego Walnego Zgromadzenia Członków w terminie 30-dniowym od daty ogłoszenia mu wyroku Sądu. Walne Zgromadzenie Członków władne jest przekazać sprawę do ponownego rozstrzygnięcia Związkowemu Sądowi Koleżeńskiemu w innym składzie sędziów, który decyduje ostatecznie. Do czasu ponownego osądzenia sprawy, prawa oskarżonego jako członka Związku ulegają zawieszeniu.

10. Rozwiązanie i likwidacja Związku.

Par. 30. Rozwiązanie i likwidacja Związku następuje:

a) na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków, powziętej większością dwóch trzecich głosów obecnych na Walnym Zgromadzeniu członków i przy obecności na Walnym Zgromadzeniu dwóch trzecich ogólnej liczby członków,

b) w wypadkach, przewidzianych w przepisach obowiązującego prawa.

Par. 31. Walne Zgromadzenie Członków zwykłą większością głosów ustali zasady likwidacji majątku Związku oraz przeznaczenie majątku Związku z wyłączeniem możliwości przekazania majątku Związku jego członkom.

W razie rozwiązania Związku przez Władze Państwowe, majątek Związku przeznaczony być winien na cele szkolnictwa zawodowego w zakresie przemysłu gorzelniczego i fermentacyjnego Państwowym Kursom Gorzelniczym w Dublanach.

Par. 32. W razie uchwalenia likwidacji Związku przez Walne Zgromadzenie Członków. wybierze ono Komisję Likwidacyjną w składzie 5-u osób, która przeprowadzi likwidację spraw i majątku związkowego według wskazówek Walnego Zgromadzenia.

Człowiek, który chce być czynnym i twórczym, zdobyć się musi na entuzjazm. Bez tego stanu duszy wszelkie poczynania są małej wartości.

Adam Skwarczyński

WSTYD!

Zarząd naszej Organizacji, takie metody postępowania oddaje pod sąd całej opinii publicznej, wszystkich pracowników przemysłu gorzelniczego, wszystkich pracowników gorzelń bez względu na ich przekonania i przynależność Związkową.

Niechaj zdrowa opinia naszych Kolegów wyda swój sąd o takich metodach postępowania.

Czekamy!!!

Za Zarząd Polskiego Związku Zawodowego
Pracowników Przemysłu Gorzelniczego
i Fermentacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej
(—) A. Koyer

Cóż powiecie Panowie
z ul. Królewskiej o swym prezesie?

Sąd Koleżeński na posiedzeniu w dn. 15. 3. b. r. w składzie: St. Piaseckiego, W. Święcickiego, L. Maciejowskiego i F. Tejchena rozpatrywał sprawę wniesioną przez p. Romana Kucharskiego przeciw p. Zygmuntowi Kołodziejskiemu o niezgodne z prawdą (fałszywe) oskarżenie p. Kucharskiego do władz skarbowych.

Sąd jednogłośnie postanowił: Zygmunta Kołodziejskiego wykreślić z listy członków Związku za fałszywe oskarżenie p. Romana Kucharskiego, zaś orzeczenie swe ogłosić w organie Związku „Przeglądzie Gorzelniczym".

Oskarżenie p. Kołodziejskiego zostało uchylone przez Izbę Skarbową Warszawską na mocy orzeczenia z dn. 23 września 1930 r. L. W. IV 11823/3/30 r.

Cóż powiecie panowie z ul. Królewskiej o swym Prezesie?

P. S. Patrz „Przegląd Gorzelniczy" Nr. 3 z marca 1931 r. w artykule „Sprawy Związku", strona 43 i 44.

L. dz. 112/37 **Warszawa, dnia 30 lipca 1937 r.**

J. Wielmożny Pan

. . . .

maj. . . . .

poczta . . . .

Żałujemy niezmiernie, iż tak niefortunnie złożyły się okoliczności, że J. WPan przy bytności w naszym Związku nie zastał prezesa, który byłby przedstawił do wyboru odpowiedniego kandydata na stanowisko kierownika gorzelni w . . . . .

Zaangażowany przez J. WPana kierownik jest z naszego Zw. wykreślony i my za niego żadnej moralnej odpowiedzialności nie bierzemy.

Powiadamiając o powyższym, pozostajemy

z wysokim poważaniem

prezes Z. Kołodziejski

P.S. Przedruk z listu oryginalnego wysłanego i podpisanego przez prezesa Z. Kołodziejskiego do jednego z wybitniejszych właścicieli gorzelń na Kresach Wschodnich.

List ten dotyczył kolegi i założyciela naszej Organizacji Wacława Piotrowskiego, cieszącego się od 30-u lat w przemyśle gorzelniczym jak najlepszą opinią.

Pouczenie

Największą troską Państwa, społeczeństwa, organizacji zawodowych zresztą wszystkich zrzeszeń jest **kwestia bezrobocia.**

Niesłychane wysiłki mózgów ludzkich silą się na rozwiązanie tej prawdziwej kwadratury koła.

Symbol dzisiejszych anormalnych czasów **bezrobotny** jest w specjalnej pieczy.

Patrzy się na jego poczynania pod pewnym kątem pobłażliwości, ocenia się jego postępek z dużą dozą wyrozumiałości, rzecz oczywista i już nie podlegająca dyskusji ułatwia mu się wszelkimi sposobami możność wynalezienia jakiegokolwiek zarobku.

Tak jest na całym świecie, tak jest wszędzie.

Szczególniej wielka odpowiedzialność spada na Związki Zawodowe, które w myśl swych statutów muszą bronić swych członków, bronić szczególniej wtedy, kiedy zrzeszony traci kawałek chleba, kiedy nędza i głód zagląda w oczy.

I w praktyce Związki Zawodowe wierne swym założeniom ideowym tej linii skrupulatnie przestrzegają.

Pomoc swym wczorajszym towarzyszom pracy, a dziś bezrobotnym kolegom to święty obowiązek Związku.

Realizuje się to przez wyszukiwanie posad, przez doraźną pomoc, przez składki zbierane wśród kolegów, przez pożyczki.

Wszystkimi drogami dąży się do tego, aby bezrobotny kolega mógł przetrwać.

Poleca się go na posadę wszelkimi drogami, przez listy prywatne, listy Związku polecające, przez kierowanie go do znajomych, do organizacji wszelkiego typu i rodzaju, wszelakiej nazwy i charakteru, aby jeno w tych ciężkich czasach widmo głodu usunąć mu z przed oczu.

I to powtarzam jest świętym obowiązkiem Związku.

To nie jest żadna dobra wola, łaska, gest i humor kierownictwa Związku.

Cóż dziwnego, że znękany głodem, kołatający od lat o pracę, zbiedzony gorzelnik zwraca się o poparcie do współpracującej z przemysłem spirytusowym instytucji, jaką jest Poznańska Spółka Okowiciana o polecenie go na posadę.

Gdzież przez taki krok ośmiesza siebie i Związek? Przecież szereg Związków Zawodowych właśnie rozsyła listy do Organizacji, współpracujących w danym przemyśle nie o co inne, tylko z prośbą o polecenie, o poparcie swych członków przy poszukiwaniu posady.

A tu czytamy w ostatnim „Przemyśle Rolnym" Nr. 10 Komunikat Zarządu Związku Techników Gorzelniczych z ulicy Królewskiej, potępiający

tych bezrobotnych, co się ośmielili zwrócić do Poznańskiej Spółki Okowicianej o polecenie ich na posady.

Jednocześnie Zarząd wymienionego Związku „poucza" Spółkę Okowicianą, aby nie bagatelizowała Związku z ul. Królewskiej.

My sądzimy, że bezrobotni Okręgu poznańskiego zbrodni nie popełniliby, zwracając się nie tylko do Poznańskiej Spółki Okowicianej, ale wszędzie!!! Aby jeno dostać kawałek chleba.

Wszędzie!!! Zrozumiano!!!

Wątpimy także, żeby Poznańska Spółka Okowiciana posłuchała wzniosłych „pouczeń" Panów z ul. Królewskiej!

Metody pracy

W organizacjach Zawodowych

W różnych organizacjach zawodowych w praktyce należy stosować różne metody pracy.

Na pojęcie tak postawionego rozumowania składa się cały szereg czynników, pozwolimy sobie na wyszczególnienie najważniejszych, a więc w pierwszym rzędzie:

1. poziom intelektualny zrzeszonych;
2. tradycja organizacyjna;
3. warunki pracy zrzeszonych.

Te trzy czynniki, pojęte w znaczeniu jak najszerszym, tworzą właściwą cechę środowiska, w jakim danym kierownikom wypada pracować.

W ruchu zawodowym w większości wypadków (naturalnie poza Związkami, ulegającymi wpływom politycznym) mamy wyraźną linię podziału intelektu, co wyraża się przez oddzielnie zorganizowanie Związków pracowników umysłowych i oddzielnie pracowników fizycznych.

Na ten temat napisano już dużo, że zapewnie powstałaby specjalna literatura. Do dziś bowiem jeszcze mamy entuzjastów systemu tak zwanej dwutorowości w ruchu Zawodowym i zagorzałych przeciwników. W każdym bądź razie nie ulega kwestii dyskusji, że zgoła inne metody pracy organizacyjnej muszą być zastosowane tam, gdzie zespół zrzeszonych jest mniej więcej jednolity pod względem intelektualnym, a inne, gdzie poziomy są rażąco różne.

Jeżeli chodzi o drugi czynnik, gdzie mowa o tradycji organizacyjnej, to ważkość tego czynnika uzależniona jest od przeszłości organizacyjnej. O ile więc organizacja zawodowa może się poszczycić ciągłą o mniej więcej graficznie biorąc, równej linii, jeśli na tę przeszłość złożyło się ustabi-

lizowanie pracy wykonawczej, jeśli tradycje narastały stopniowo, a to w pierwszym rzędzie na skutek pracy wychowawczej (pozbawionej czynnika emocjonalnego) to zapewnie metody pracy w takiej organizacji będą zgoła inne, aniżeli w organizacji bądź młodej jeszcze, bądź z tradycją, ale która graficznie będzie przedstawiała się jako linia łamana, pełna skoków, wzlotów, lecz i załamań oraz upadków.

Trzeci czynnik, to warunki pracy zrzeszonych.

Rzecz oczywista, że nie chodzi w tym wypadku o warunki płacy w pojęciu jej ceny na rynku płacy. Pojęcie nasze pojmujemy znacznie szerzej. Nam chodzi o to, że nie jest obojętną rzeczą, czy zrzeszeni zmuszeni są pracować na wsi, w prowincjonalnym miasteczku, czy wreszcie w stolicy; nie jest rzeczą obojętną, czy zrzeszeni składają się z kilku dużych zespołów, czy też zrzeszeni są skupieni w małych wyjątkowo zespołach po kilku ludzi rozrzuceni w kilkuset punktach.

Warunki pracy, to praca bądź w bezpośredniej styczności z niebezpieczeństwem, bądź w zmaganiu się z kaprysami przyrody, bądź w gwarnym skupisku ludzi wielkiego miasta (górnictwo, niektóre gałęzie przemysłu chemicznego, przemysł rolny, praca w wielkich bankach i t. p.) i te zasadniczo wytypowane trzy czynniki muszą być należycie zanalizowane, przedyskutowane i dopiero wtedy można przystąpić do wybrania należytej metody pracy związkowej. Inaczej praca kierownicza nosić będzie charakter pracy dorywczej, improwizowanej, z góry skazana na niepowodzenie.

To też jeśli Związkiem naszym mamy kierować planowo, jeśli pragniemy naprawdę szczerze i rozumnie dążyć do poprawienia warunków egzystencji naszych kolegów gorzelników, to w pierwszym rzędzie musimy dokładnie przeanalizować te trzy czynniki, o których mowa wyżej, a które w sumie składają się na charakterystykę naszego środowiska, naszej rodziny gorzelniczej.

Pierwszy czynnik z dyskusji naszej możemy eliminować. Szczęśliwie bowiem się składa, że poziom intelektualny naszych kolegów jest mniej więcej równy. Zato drugi czynnik, to linia krzywa naszej tradycji, to wzloty organizacyjne, ale i niechwalebne upadki. Trzymaliśmy się zwarcie dokąd było dobrze, jak tylko nadszedł kryzys, szeregi nasze, znać mało uodpornione, poczęły się łamać. Niepotrafiliśmy w karnym ordynku stawić czoła różnym przeciwnościom.

Wreszcie trzeci czynnik, to brak większych skupisk; na zawód bowiem nasz, niestety, składa się jedna placówka i jeden człowiek. Trudno w takich warunkach tworzyć pośrednie ogniwa, zespoły zgrane po kilkunastu ludzi, bowiem jeden od drugiego pracuje o całe dziesiątki kilometrów. I te trudności stwarzają konieczność pracy specjalnej, w pierwszym rzędzie prasowej; jedynym bowiem cementem, łącznikiem między zrzeszonymi, twórcą naszych poczynań, szkołą solidarności i koleżeńskości jest i będzie

własne i niezależne pismo, widomy znak naszych poczynań i sztandar bojowy naszej pracy zawodowej.

Poprzez rozumną, uczciwą, doprze przepracowaną metodą pracy kierowniczej, możemy na nowo odbudować zaufanie ogółu kolegów, przysporzyć Państwu dzielnych obywateli, przemysłowi naszemu swiatłych pracowników, a już jako Organizacja Zawodowa, na skutek poważnej, głęboko ujętej pracy szukać zbieżnej z przemysłem, w celu podźwignięcia tegoż i stworzenia warunków dogodniejszych i dla przemysłu i dla naszych kolegów.

Tak pojmując pracę, wierzymy, że nowa nasza Organizacja będzie godną do reprezentowania całej rodziny gorzelniczej.

Obliczanie wydatków

Przy kontroli wszelkich robót gorzelniczych, obok kontroli technicznej, polegającej na zbadaniu wszystkich procesów przerobu, nie mniej ważną rolę odgrywa kontrola rachunkowa.

Przeprowadzając kontrolę rachunkową w pierwszym rzędzie należy ustalić: 1) ilości użytej do przerobu skrobi, 2) ile litrów otrzymano alkoholu i 3) jaki jest wydatek za 100 kg skrobi.

Obliczanie wydatków spirytusu można dokonać dwoma sposobami: 1) na podstawie ilości ziemniaków użytych i słodu i procentowej zawartości skrobi w tych produktach, 2) z ilości zacieru słodkiego i zawartości cukru w zacierze.

Ogólnie przyjęty i w praktyce stosowany sposób pierwszy, jako najprostszy i nie wymagający skomplikowanych wyliczeń, można przyjąć do obliczenia tylko w tych wypadkach, gdy ziemniaki przed napełnianiem parnika zostały zważone oraz gdy skrobiowość ziemniaków oznaczana jest z przeciętnej próby całej ilości ziemniaków, załadowanych do parnika.

Przyjmowanie do obliczeń ilości ziemniaków na wagę na podstawie pojemności parnika, jest nie ścisłe, gdyż zależnie od wielkości i skrobiowości ziemniaków, w tenże sam parnik załadujemy różne wagowo ilości ziemniaków.

We wszystkich więc wypadkach, gdy nie mamy dokładnych danych co do ilości użytych na zacier ziemniaków, a szczególniej przy przerobie ziemniaków zgniłych, lub zmarzniętych, gdy oznaczanie wagowe ilości ziemniaków na podstawie pojemności parnika nie może być wogóle brane pod uwagę, oraz gdy chcemy skontrolować poprzednie swoje wyliczenia, należy dokonywać obliczania ilości użytej na zacier skrobi z pojemności zacieru i jego zawartości cukru.

Obliczanie ilości użytej na zacier skrobi z objętości i gęstości zacieru

według stopni Ballinga, jest dosyć skomplikowane i wymaga następujących danych: 1) oznaczania ilości wagowej zacieru w ciepłocie 17.5°C, 2) oznaczania gęstości zacieru w stopniach Ballinga, 3) procentowej zawartości skrobi w ziemniakach, z których zacier sporządzono, 4) ilości słodu użytego na przycierek i jego zawartości skrobi. 5) ilości łupin w zacierze i 6) przyjęcia współczynnika czystości (stosunek maltozy + dekstryn do suchej substancji), którego wysokość zależy od jakości ziemniaków.

W przeciągu ostatnich 12 lat pracy w gorzelniach stosowałem jednocześnie obydwa sposoby obliczania ilości skrobi, użytej do przerobu, co zajmowało mi stosunkowo dużo czasu, a pragnąc obliczenia swe uprościć i ułatwić sobie kontrolę wydatku, opracowałem odpowiednią tablicę, w której oznaczyłem zawartość skrobi w litrze zacieru słodkiego (przed zadaniem drożdży) o różnej koncentracji i przy ciepłocie 17.5° C.

Przy pomocy tablicy Kruisa, służącej do obliczania objętości zacieru przy różnych ciepłotach w porównaniu z objętością przy ciepłocie 17.5° C i tablicy opracowanej przeze mnie, obliczanie ilości skrobi znajdującej się w zacierze słodkim z objętości zacieru i jego zawartości cukru, odbywa się szybko i bez dłuższych wyliczeń i wyszukiwania danych z różnych tablic.

TABLICA I (Kruisa)

do obliczania objętości zacieru przy różnych ciepłotach w porównaniu z objętością przy ciepłocie 17,5° C.

Objętość 1 litra przy temperaturze °C	Równa się objętości przy 17.5°C	Różnica objętości w porównaniu z temperaturą 17.5 °C w cm³	Objętość 1 litra przy temperaturze °C	Równa się objętości przy 17.5 °C	Różnica objętości w porównaniu z temperaturą 17.5 °C w cm³	Objętość 1 litra przy temperaturze °C	Równa się objętości przy 17.5 °C	Różnica objętości w porównaniu z temperaturą 17.5 °C w cm³
12	1.0009	—0.9	29	0.9974	+2.6	47	0.9908	+ 9.2
13	1.0007	—0.7	30	0.9971	+2.9	48	0.9904	+ 9.6
14	1.0006	—0.6	31	0.9968	+3.2	49	0.9900	+10.0
15	1.0005	—0.5	32	0.9965	+3.5	50	0.9896	+10.4
16	1.0003	—0.3	33	0.9962	+3.8	51	0.9892	+10.8
17	1.0002	—0.2	34	0.9958	+4.2	52	0.9887	+11.3
17½	1.0000		35	0.9954	+4.6	53	0.9882	+11.8
18	0.9999	+0.1	36	0.9951	+4.9	54	0.9876	+12.4
19	0.9998	+0.2	37	0.9948	+5.2	55	0.9871	+12.9
20	0.9996	+0.4	38	0.9945	+5.5	56	0.9865	+13.5
21	0.9994	+0.6	39	0.9942	+5.8	57	0.9858	+14.2
22	0.9991	+0.9	40	0.9938	+6.2	58	0.9850	+15.0
23	0.9989	+1.1	41	0.9934	+6.6	59	0.9841	+15.9
24	0.9986	+1.4	42	0.9930	+7.0	60	0.9833	+16.7
25	0.9984	+1.6	43	0.9925	+7.5	61	0.9825	+17.5
26	0.9982	+1.8	44	0.9921	+7.9	62	0.9817	+18.3
27	0.9979	+2.1	45	0.9917	+8.3			
28	0.9977	+2.3	46	0.9912	+8.8			

TABLICA II

do obliczania ilości skrobi użytej na zacier na podstawie wskazań cukromierza Ballinga i ilości zacieru słodkiego przed zadaniem drożdży.

w 1 litrze zacieru słodkiego o gęstości o Ballinga	Znajduje się skrobi kg	W 1 litrze zacieru słodkiego o gęstości o Ballinga	Znajduje się skrobi kg	W 1 litrze zacieru słodkiego o gęstości o Ballinga	Znajduje się skrobi kg
15.0	0.1168			21.1	0.1746
15.1	0.1176	18.1	0.1459	21.2	0.1755
15.2	0.1184	18.2	0.1467	21.3	0.1764
15.3	0.1193	18.3	0.1476	21.4	0.1773
15.4	0.1201	18.4	0.1485	21.5	0.1782
15.5	0.1209	18.5	0.1493	21.6	0.1791
15.6	0.1217	18.6	0.1502	21.7	0.1800
15.7	0.1226	18.7	0.1511	21.8	0.1809
15.8	0.1234	18.8	0.1520	21.9	0.1818
15.9	0.1242	18.9	0.1528	22.0	0.1827
16.0	0.1251	19.0	0.1547	22.1	0.1836
16.1	0.1259	19.1	0.1556	22.2	0.1845
16.2	0.1267	19.2	0.1564	22.3	0.1854
16.3	0.1276	19.3	0.1573	22.4	0.1863
16.4	0.1284	19.4	0.1582	22.5	0.1873
16.5	0.1292	19.5	0.1591	22.6	0.1882
16.6	0.1301	19.6	0.1600	22.7	0.1891
16.7	0.1309	19.7	0.1608	22.8	0.1900
16.8	0.1317	19.8	0.1617	22.9	0.1909
16.9	0.1326	19.9	0.1626	23.0	0.1918
17.0	0.1364	20.0	0.1635	23.1	0.1971
17.1	0.1373	20.1	0.1644	23.2	0.1980
17.2	0.1381	20.2	0.1653	23.3	0.1990
17.3	0.1390	20.3	0.1662	23.4	0.1999
17.4	0.1398	20.4	0.1670	23.5	0.2009
17.5	0.1407	20.5	0.1679	23.6	0.2030
17.6	0.1416	20.6	0.1688	23.7	0.2040
17.7	0.1424	20.7	0.1697	23.8	0.2049
17.8	0.1433	20.8	0.1706	23.9	0.2059
17.9	0.1441	20.9	0.1715	24.0	0.2068
18.0	0.1450	21.0	0.1737		

Przy pomocy podanych tablic obliczanie wykonujemy w następujący sposób:

1) Oznaczamy objętość zacieru w litrach, przed odebraniem zacieru na przycierek i notujemy ciepłotę przy jakiej dokonano pomiaru. Z tablicy I (Kruisa) odczytujemy różnicę w objętości jednego litra zacieru przy cie-

płocie pomiaru w porównaniu z ciepłotą 17.5^0 C i na podstawie tej różnicy ustalamy ilość litrów przy ciepłocie 17.5^0 C.

2) Oznaczamy gęstość zacieru słodkiego w stopniach Ballinga przed zadaniem drożdży.

3) Obliczamy ilość skrobi znajdującj się w słodzie użytym do przycierka, który w postaci przygotowanych drożdży zostanie wylany do tegoż zacieru, przyjmując, że słód zawiera 35% skrobi.

Mając ustalone ilości litrów zacieru i jego gęstość wyrażoną w stopniach Ballinga, odczytujemy z tabl. II ile skrobi zawiera jeden litr zacieru przy danej gęstości i wykonując działanie rachunkowe otrzymamy dane dotyczące zawartości skrobi w zacierze, a dodając do tego skrobi użytej na przyrządzanie przycierka, otrzymamy całą ilość skrobi użytej do przerobu.

Przykład: Sporządzony zacier zmierzony przy ciepłocie 58^0 C wykazał pojemność 3100 litr. Gęstość zacieru, przed zadaniem drożdży = 18,3^0 Bllga. Słodu na przygotowanie przycierka użyto 15 kg. Z powyższej ilości skrobi otrzymano 283,8 litr. 100^0 spirytusu.

Pytania: Ile użyto skrobi? i jaki był wydatek spirytusu ze 100 kg skrobi.

Jeden litr zacieru przy 58^0 C w/g tablicy I po ostudzeniu na 17,5^0 C = 0,9850 litr., zatem 3100 litrów po zestudzeniu da nam: 3100 . 0,9850 = 3053,5 litr.

Jeden litr zacieru o gęstości 18,3^0 Ballinga w/g tablicy II zawiera 0,1476 kg skrobi, a zatem 3053,5 litrów zacieru będzie zawierało: 3053,5 . 0,1476 = 450,69 kg skrobi.

Słodu na przycierek użyto 15 kg, a przyjmując zawartość skrobi w słodzie na 35% otrzymamy: $\frac{15 \,.\, 35}{100}$ = 5,25 kg skrobi.

Dodając do siebie otrzymane ilości skrobi w zacierze i przycierku, otrzymamy: 450,69 + 5,25 = 455,94 kg skrobi, tj. tą ilość, jaką użyto do przerobu.

Z powyższej ilości otrzymano spirytusu 283,8 litr. 100^0, a zatem ze 100 kg otrzymano: $\frac{283{,}8 \,.\, 100}{455 \,.\, 94}$ = 62,24 litrów 100^0 wydatku.

Adolf Koyer

Wszelkie sprawy Redakcyjne i Administracyjne prosimy załatwiać tylko listownie

Prenumerata roczna zł. 6.— półroczna 3.— kwartalna 1.50 pojedyńczy nr. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: 1/1 str. zł. 200.—, 1/2 str. zł. 110, 1/3 str. zł. 70.—, 1/4 str. zł. 60.—

Redakcja i Administracja: Warszawa, Chmielna 47-a m. 7

Redaktor i Wydawca: Wacław Piotrowski

Drukarnia M. DRABCZYŃSKIEGO, Sienna 33, Telefon 3-07-21.

Celem ułatwienia Szanownym Czytelnikom zaprenumerowanie czasopisma „Gorzelnictwo i Przemysł Fermentacyjny" załączamy niniejszy przekaz pocztowy, który prosimy wypełnić, wyciąć i dokonać wpłaty w najbliższym urzędzie pocztowym.

Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa):

GORZELNICTWO i PRZEMYSŁ FERMENTACYJNY

Nr. rozrachunku **105**

Na zł. ______ gr. ______

Wpłacający:

(nazwisko) ....

(imię) ....

Poczta: ....

miejscowość: ....

ulica ....

numer domu .... numer mieszkania ....

Dzień wpłaty

PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY

Nr. rozrachunku **105**

na zł. ______ gr. ______

złote słownie ______ gr. jak wyżej

Właściciel rozrachunku (nazwa wydawnictwa):

GORZELNICTWO i PRZEMYSŁ FERMENTACYJNY
Warszawa, Chmielna 47a m. 7-a.

POCZTA: Warszawa 1

Podpis przyjmującego	Dzień wpłaty	Numer nadawczy	Stempel okręgowy

Przekaz rozrachunkowy.

Miejsce dla pisemnych wskazówek, dotyczących tytułu wpłaty oraz okresu czasu, do którego wpłata się odnosi. Korespondencja, zawierająca treść inną, podlega opłacie przez naklejenie znaczka pocztowego w wysokości opłaty za kartkę pocztową.

dzień nadesłania

Nr. listy rozrachunkowej ....

Wpisał ....

Sprawdził ....

Druk. M. Drabczyńskiego w Warszawie, Sienna 33